

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

1. Για τη διασφάλιση της ποιότητας των διδακτορικών διατριβών εφαρμόζονται και τα ακόλουθα:
 - 1.1 Ο αριθμός προκηρύξεων διδακτορικών θέσεων ανά Τμήμα καθορίζεται από τις δυνατότητες κάθε Τμήματος να υποστηρίξει ουσιαστικά τους διδακτορικούς του φοιτητές σύμφωνα με την καθορισμένη πολιτική υποστήριξης διδακτορικών σπουδών του Πανεπιστημίου. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός θέσεων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τον αριθμό εκλεγμένων μελών ΔΕΠ του Τμήματος ανά έτος. Τα Τμήματα ή οι Σχολές θεσπίζουν κριτήρια για τον μέγιστο αριθμό διδακτορικών φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ και – αν το κρίνουν απαραίτητο – ορίζουν ανώτατο αριθμό διδακτορικών φοιτητών ανάλογα με τη βαθμίδα των μελών ΔΕΠ και το στάδιο σπουδών των υφιστάμενων διδακτορικών του φοιτητών. Επίσης, κριτήρια θεσπίζονται και για τον ελάχιστο αριθμό διδακτορικών φοιτητών, οι οποίοι είναι αφοσιωμένοι πλήρως στη διδακτορική τους διατριβή.
 - 1.2 Όλοι οι διδακτορικοί φοιτητές παρακολουθούν ένα τουλάχιστον υποχρεωτικό μάθημα με αντικείμενο τη Μεθοδολογία Έρευνας. Το μάθημα διδάσκεται στο πρώτο έτος διδακτορικών σπουδών. Για να προχωρήσει ο φοιτητής στην περιεκτική του εξέταση, θα πρέπει να επιτύχει στην εξέταση του μαθήματος αυτού. Σε περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει δύο συνεχόμενες φορές στην εξέταση του μαθήματος, το Τμήμα εξετάζει το ενδεχόμενο τερματισμού της φοίτησής του. Τα Τμήματα θα πρέπει να συμπεριλάβουν ένα τουλάχιστον μάθημα Μεθοδολογίας Έρευνας στα προγράμματα σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου, ώστε να υπάρχει δυνατότητα επιλογής του από μεταπτυχιακούς φοιτητές επιπέδου Μάστερ αλλά και επιπέδου Διδακτορικού. Αποκλειστικά και μόνο για το μάθημα αυτό οι διδακτορικοί φοιτητές δε χρεώνονται με δίδακτρα.
 - 1.3 Κάθε Τμήμα ή Σχολή διοργανώνει σειρά σεμιναρίων με υποχρεωτική παρακολούθηση εκ μέρους των διδακτορικών φοιτητών. Σκοπός των σεμιναρίων είναι η τροφοδότηση των φοιτητών με αναγκαίες γνώσεις επί του αντικειμένου των σπουδών τους (ακαδημαϊκές διαλέξεις, λογισμικά προγράμματα, στατιστικά πακέτα, διαλέξεις επαγγελματικών δεξιοτήτων κ.ά.). Τα σεμινάρια πιστώνονται υποχρεωτικά με πιστωτικές μονάδες (ECTS), ο ακριβής αριθμός των οποίων καθορίζεται από κάθε Τμήμα ή Σχολή. Τα σεμινάρια δεν λογίζονται ως μαθήματα, ως εκ τούτου δεν πιστώνονται στο διδακτικό φόρτο του Τμήματος και οι διδακτορικοί φοιτητές δεν χρεώνονται με επιπρόσθετα δίδακτρα για αυτά.
 - 1.4 Κάθε 12 μήνες, ο υποψήφιος διδάκτωρ υποβάλλει ετήσια έκθεση προόδου της διδακτορικής του διατριβής (δείτε επισυναπόμενο Παράρτημα IV) προς τη Συμβουλευτική του Επιτροπή, η οποία, εφόσον την εγκρίνει, την προωθεί για επικύρωση στο Συμβούλιο Τμήματος το οποίο ενημερώνει μέσω της ΥΣΦΜ το μητρώο του φοιτητή. Θεωρείται πολύ σημαντικό να ενημερώνεται η Συμβουλευτική Επιτροπή για την πρόοδο κάθε διδακτορικού φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια σπουδών του. Με αυτό τον τρόπο θα μπορεί να διαφανεί κατά πόσο ένας φοιτητής εργάζεται συστηματικά και ποιοτικά και θα δίνεται και η απαραίτητη ανατροφοδότηση προς τον φοιτητή. Σε περίπτωση που ένας φοιτητής δεν παραδώσει έκθεση προόδου αδικαιολόγητα ή η έκθεση προόδου δεν εγκριθεί δύο συνεχόμενες φορές από τη Συμβουλευτική του Επιτροπή, τότε το Συμβούλιο Τμήματος εξετάζει τη δυνατότητα τερματισμού φοίτησης ή συμμόρφωσης του φοιτητή με τις υποχρεώσεις του. (Σημειώνεται εδώ ότι η έκθεση προόδου δύναται να κατατεθεί στην Ελληνική ή στην Αγγλική γλώσσα και η ΕΜΣ προτίθεται να ετοιμάσει και το Αγγλικό έντυπο).
 - 1.5 Για να επιτραπεί σε έναν υποψήφιο διδάκτωρα η υποστήριξη διδακτορικής διατριβής, είναι επιθυμητό να έχει προχωρήσει σε επιστημονικές δημοσιεύσεις των οποίων το είδος και ο αριθμός ορίζεται από το κάθε Τμήμα ή Σχολή.

- 1.6 Το κάθε Τμήμα ή Σχολή διοργανώνει ημερίδα παρουσιάσεων του ερευνητικού έργου των υποψηφίων διδακτόρων του. Η ημερίδα πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και δυνατότητα συμμετοχής έχουν όσοι πέρασαν επιτυχώς την περιεκτική τους εξέταση. Ο υποψήφιος διδάκτωρ θα πρέπει να συμμετέχει στην ημερίδα τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Στόχος είναι η ανάπτυξη ερευνητικής κουλτούρας και συνεργασίας μεταξύ της ερευνητικής κοινότητας του ΤΕΠΑΚ, η ανταλλαγή απόψεων και η ανατροφοδότηση των φοιτητών με εισηγήσεις.
- 1.7 Κάθε υποψήφιος διδάκτωρ θα πρέπει να συμμετάσχει ως άμισθος βοηθός διδασκαλίας σε ένα μάθημα για ένα εξάμηνο κατά τη διάρκεια των διδακτορικών του σπουδών.
- 1.8 Κάθε διδακτορικός φοιτητής διατηρεί τη φοιτητική ιδιότητα με την εγγραφή του κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο στο μητρώο που τηρεί η ΥΣΦΜ, σύμφωνα με το στάδιο που βρίσκεται στο πρόγραμμα σπουδών του.
2. Μία διδακτορική διατριβή πρέπει να ικανοποιεί τις ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις:
- 2.1 Πρέπει να περιλαμβάνει εκτενή βιβλιογραφία και να κάνει περιεκτική και σε βάθος αναφορά στην έρευνα, σε διεθνές επίπεδο, που άπτεται του θέματος της διατριβής, συσχετίζοντας έτσι τα αποτελέσματα της διδακτορικής διατριβής με το τι έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα στο επιστημονικό πεδίο, στο οποίο εντάσσεται το θέμα της διατριβής. Προτείνεται όπως κάθε διδακτορική διατριβή κάνει εκτενή αναφορά στο επιστημονικό πεδίο το οποίο αποτελεί το υπόβαθρο που πλαισιώνει το θέμα που πραγματεύεται η διατριβή.
- 2.2 Πρέπει να κάνει ρητή αναφορά στην επιστημονική συνεισφορά της διατριβής κυρίως ως προς την επέκταση του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου βάσει της έρευνας που έχει διεξαχθεί. Ως εκ τούτου θα πρέπει να κάνει ρητή αναφορά στα σημεία πρωτοτυπίας της διατριβής.
- 2.3 Πρέπει να αποτελεί σημαντική συνεισφορά στη γνώση και συνεπώς δε θα πρέπει να περιορίζεται σε μια απλή εφαρμογή για την επίλυση ενός προβλήματος τοπικής εμβέλειας και σημασίας. Με άλλα λόγια μία διδακτορική διατριβή θα πρέπει να έχει θεωρητικό υπόβαθρο και τα αποτελέσματά της θα πρέπει να έχουν απήχηση εντός του ευρύτερου επιστημονικού πεδίου.
- 2.4 Η επιστημονική συνεισφορά και τα στοιχεία πρωτοτυπίας της διατριβής πρέπει να αναφέρονται συνοπτικά αλλά με σαφήνεια στην περίληψη της διατριβής, και να αναλύονται σε μεγαλύτερη έκταση στο κυρίως μέρος της διατριβής.
- 3 Ως προς το διαδικαστικό σκέλος της εκπόνησης ενός διδακτορικού προγράμματος, η Σύγκλητος αποφάσισε όπως εφαρμοστούν οι ακόλουθες εκλεπτύνσεις:
- 3.1 Για την παρουσίαση της ερευνητικής του πρότασης, ο φοιτητής υποβάλλει γραπτώς την πρότασή του αναφέροντας ρητά τι πιστεύει ότι είναι η πρωτοτυπία και η επιστημονική συνεισφορά της πρότασης αυτής. Η τριμελής Επιτροπή που αξιολογεί την πρόταση του φοιτητή υποβάλλει δομημένη αξιολόγηση της πρότασης, στην οποία αναφέρεται τόσο ως προς τα σημεία που συμφωνεί με τις θέσεις του φοιτητή όσο και ως προς τα σημεία διαφωνίας. Η αξιολόγηση της Επιτροπής υποβάλλεται στο Συμβούλιο του Τμήματος για ενημέρωση του Τμήματος.
- 3.2 Η διατριβή υποβάλλεται μετά από έγκριση της τριμελούς επιτροπής Επιστημονικών Συμβούλων του φοιτητή. Ένα από τα μέλη είναι ο υπεύθυνος Επιστημονικός Σύμβουλος.
- 3.3 Τα εξωτερικά μέλη μίας Εξεταστικής Επιτροπής για διδακτορική διατριβή πρέπει να έχουν ειδικότητες που σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο της διατριβής και να πληρούν τους περιορισμούς που τίθενται στους Κανόνες (άρθρο 1.8.1.3.6). Επιπρόσθετα, πρέπει να

αποφεύγεται τυχόν σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στο φοιτητή και τους εξωτερικούς αξιολογητές του.

- 3.4 Τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, πλην του υπεύθυνου Επιστημονικού Σύμβουλου του φοιτητή που συμμετέχει, πρέπει να υποβάλουν προς τον Πρόεδρο της Επιτροπής, το κάθε ένα ξεχωριστά και ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα μέλη, γραπτή έκθεση με τα προκαταρκτικά τους σχόλια και τοποθετήσεις ως προς το περιεχόμενο της διατριβής. Οι ανεξάρτητες προκαταρκτικές Εκθέσεις κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη της Επιτροπής πριν την εξέταση της διατριβής και επισυνάπτονται ως Παραρτήματα της τελικής έκθεσης της Επιτροπής. Η υποβολή προκαταρκτικής έκθεσης από τον υπεύθυνο Επιστημονικό Σύμβουλο του φοιτητή είναι προαιρετική.
- 3.5 Στην έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής προς τη Σύγκλητο (διευκρινίζεται ότι η Εξεταστική Επιτροπή δεν απονέμει το διδακτορικό τίτλο, αλλά εισηγείται προς τη Σύγκλητο την απονομή ή όχι του τίτλου, και η Σύγκλητος αποφασίζει σχετικά) πρέπει να τεκμηριώνεται πειστικά η εισήγηση. Ιδιαίτερα, εάν η εισήγηση είναι θετική, η έκθεση θα πρέπει να αναλύει τη σημασία και πρωτοτυπία της έρευνας που διεξήχθη και ως εκ τούτου να καταγράφει την επιστημονική συνεισφορά της προς το πεδίο στο οποίο εντάσσεται.
- 3.6 Η έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει επίσης να αναφέρεται στα στοιχεία της διατριβής που είναι δημοσιεύσιμα και σε ποια μορφή (άρθρα, μονογραφία, κλπ). Εάν έχουν ήδη προκύψει κάποιες δημοσιεύσεις από τη διατριβή, τότε θα πρέπει να επισυνάπτεται ο κατάλογος των δημοσιεύσεων μαζί με το κείμενο των δημοσιεύσεων.
- 3.7 Μαζί με την έκθεση της Εξεταστικής Επιτροπής και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, υποβάλλεται στη Γραμματεία της Συγκλήτου και ένα αντίτυπο της διατριβής, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στα μέλη της Συγκλήτου προς εξέταση. Το αντίτυπο της διατριβής προσκομίζεται στην αίθουσα της Συγκλήτου κατά τη συζήτηση της έκθεσης της Επιτροπής.
- 3.8 Όλα τα πιο πάνω, προτού κατατεθούν στη Σύγκλητο, υποβάλλονται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος στην οικεία Σχολή.